

STUDIUL ACORDEONULUI ÎN FORMAREA SPECIALISTULUI: ABORDĂRI METODICE SPECIFICE

Corin CIOBU, asistent universitar
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte,
Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți

Abstract: *Possession of the accordion – is a successful way to achieve the goal of music education, which provides the formation of musical culture as an indispensable part of the spiritual culture of students. The study of the musical art of the accordion cultivates moral, spiritual qualities, education in students, thus serving a improvement and elevation towards spiritual-artistic values of humanity.*

Keywords: *accordion study, specific methodical approaches, musical art, student's performing competences, skill, pupil, teacher.*

...Ascultând muzica, descoperă-ți capul, căci stai la o masă cu zeii...
(Grigore Vieru)

De-a lungul timpurilor, muzica a cunoscut o evoluție considerabilă din mai multe aspecte și genuri muzicale, precum ar fi cel vocal, instrumental și vocal-instrumental. Un rol important în evoluția muzicii l-au avut și instrumentele muzicale.

Organologia muzicală în evoluția sa a cunoscut diferite grupe de instrumente. Pe lângă instrumente cu coarde, de suflat, de percuție etc., există și grupul instrumentelor de vânt, din care face parte și acordeonul. El este ultimul vlăstar din familia instrumentelor de vânt și o rudă apropiată a diferitor armonici de mână, a armoniului, numit și „orgă de casă” sau „orgă portativă”, și a orgii mari (de biserică). Astfel, acordeonul are importante contingente. Ambele instrumente au claviatura pianului, numită și „manual”. Spre deosebire de „pedala” orgii, ambele produc sunete cu ajutorul unui burduf care, la orgă, se cheamă „foale”; în sfârșit, tehnica orgii se aseamănă mult cu cea a acordeonului, deși acesta din urmă, prin construcția lui, îi dă executantului deopotrivă și posibilitatea să dezvolte o strălucită tehnică pianistică. Comparând posibilitățile acordeonului cu acelea ale orgii, supranumită și regina instrumentelor, constatăm, firește, că orga, fie de biserică, fie de cinema, este superioară din cauza numeroaselor registre, respectiv timbre, și din cauza întinderii și intensității care stau la dispoziția organistului. [1]

Dacă comparăm acordeonul, evident acela cu clape de pian, zis și piano-acordeon, cu pianul, ajungem la concluzia că poziția ambelor instrumente unul față de celălalt e de la egal la egal: pianul are posibilități care îi lipsesc acordeonului și viceversa. Avantajele acordeonului față de pian sunt: posibilitatea extinderii unui sunet cu aceeași intensitate, am zice, până la infinit, emiterea unor sunete mult mai scurte decât cel mai perfect staccatissimo al pianului și, în sfârșit, posibilitatea de a-l transporta lesne și comod.

Instruirea la acordeon are și are drept scop dezvoltarea multilaterală și armonioasă a muzicianului/ pedagogului, înlesnind educarea etică și estetică-artistică a personalității. Mănuirea instrumentelor cu clape se consideră indispensabilă în pregătirea universală a muzicienilor de specialități diferite.

Tsyipin G. V., în lucrarea sa „Обучение игре на фортепиано” [13], demonstrează convingător rolul pianului (instrument cu clape, care poate fi utilizat pentru acordeon) în dezvoltarea aptitudinilor muzicale: auzului muzical, gândirii muzicale, memoriei muzicale, imaginației etc.

Cu același prilej, putem spune că și acordeonul are avantaje similare, educaționale și instructive. Se poate releva că acordeonul este instrumentul recomandabil pentru optimizarea și facilitarea procesului de educație muzicală. Într-adevăr, oportunitatea acordeonului constă în emiterea concretă a sunetelor scării muzicale, ușurând studiul intervalelor și al acordurilor, al polifoniei și al armoniei.

Reieșind din cele afirmate mai sus, deducem următoarele funcții pe care le are acordeonul:

- ✓ funcția solistică și de acompaniere;
- ✓ funcția etico-iluministă și estetică-artistică;
- ✓ funcția educativă (servește la instruirea muzicienilor de diferite specialități și se folosește în cadrul diferitor discipline muzicale);
- ✓ funcția dezvoltatoare (instruirea la acordeon favorizează dezvoltarea aptitudinilor muzicale și a intelectului muzicianului);
- ✓ funcția spiritual-sublimă (studierea artei muzicale predestinate acordeonului cultivă în elevi calități morale, spirituale, servind astfel la o perfecționare și înălțare spre valori spirituale-artistice ale umanității). [13, p. 36]

Profesorul Ion Gagim, care a abordat domeniul Educației Muzicale de mai bine de 40 de ani, în lucrarea „Știința și arta educației muzicale”, identifică mai multe idei fundamentale în cunoașterea și predarea educației muzicale, de care tinerii profesori trebuie să țină cont [4].

Facultatea oferă un model de specialist, care ar corespunde standardelor educaționale, apt de a realiza în școlile țării un învățământ formativ de calitate, centrat pe elev, orientat spre furnizarea de cunoștințe necesare adaptării la condițiile vieții actuale, cultivarea aptitudinilor și atitudinilor în domeniul muzical, cultural și spiritual. Specialistul trebuie să fie capabil să îmbine aspectul științifico-fundamental al competenței muzicologice și pedagogice cu cel aplicativ. Astfel, în scopul realizării cu succes a obiectivelor trasate, profesorul de muzică trebuie să fie competent în următoarele domenii:

1. **Teoretic și istoric muzical:**

- ✓ să cunoască fenomenul muzical *din interior*, sub multiplele lui aspecte, în toată plenitudinea sa – de la categoria de „sunet”, ca element originar al artei muzicii, până la categoria de „dramaturgie muzicală”; într-un cuvânt, să cunoască știința muzicii de la nivelul ei elementar până la cel superior;
  - ✓ să cunoască fenomenul muzical *din exterior*, sub aspectul evoluției sale în timp istoric și spațiu geografic; de la formele și genurile elementare până la cele superioare, să cunoască stilurile, epocile, curentele artistice, școlile naționale, creația compozitorilor și a interpreților, istoria instrumentelor muzicale etc.
2. **Practic-muzical:** să poată personal executa muzica la nivel artistic adecvat, să dispună de cunoștințe și deprinderi în domeniul interpretării instrumentale, vocale, dirijorale.
  3. **Metodic-muzical:** să poată organiza și dirija procesul practic de învățământ muzical al elevilor, să cunoască și să aplice optimal și rezultativ diverse căi, forme, tehnologii speciale de inițiere a copiilor în arta muzicii, adică să poată promova ora de muzică la nivel metodic-științific modern.
  4. **Psihopedagogic general și special:** să cunoască și să aplice legitățile didactice și psihologice de educație/instruire a elevilor de diferite vârste, să dispună de cunoștințe în domeniul specific al pedagogiei muzicale, al psihologiei muzicale.

5. **General-artistic:** să dispună de calități „artistice” – expresivitate și plasticitate interioară și exterioară, limbaj expresiv și vocabular bogat.
6. **Cultural-uman:** să fie înzestrat cu cunoștințe în domeniul culturii umane, a istoriei artei, a literaturii naționale și universale, să fie inițiat în alte genuri de artă, să dispună de un larg orizont de cunoștințe despre lume și viață [3, p. 12], [4, p.42].

Din punct de vedere al pregătirii interpretative a profesorului de educație muzicală, recomandăm studierea diferitor metodici de predare a acordeonului. Deși unele din ele sunt mai vechi, au totuși un rol foarte important, deoarece cuprind în sine abordări și tehnici utile pentru acordeoniști. Remarcăm acele lucrări metodice recomandate tinerilor specialiști:

- ✓ „Metodă de acordeon”, Dionisie Chiroșca, Petre Neamțu [2]
- ✓ „Metodă de acordeon”, Iancu Mișu, Petre Romea [14]
- ✓ „60 lecciones Acordeon”, L. C. Hanon [15]
- ✓ „Método de acordeón”, Tito Marcos [7]
- ✓ „Método fácil de acordeón”, José Luis Lorenzo Rodríguez [6]
- ✓ „Cuaderno de Técnica para Acordeón”, Gorka Hermosa [5]
- ✓ „Complete accordion method”, Richard Galliano [16]
- ✓ „Об органной и клавирной музыки”, И. Браудо [9]
- ✓ „Юные аккордеонисты”, Г. Бойцова [17]
- ✓ „Теория и практика обучения игре на аккордеоне”, В. П. Бубен [10]
- ✓ „Самоучитель игры на баяне”, А. Басурманов [8]
- ✓ „Самоучитель игры на аккордеоне”, М. Двилянский [11]
- ✓ „Школа игры на аккордеоне”, В. Лушников [12]

În unele cazuri pot fi studiate și metodicile de predare a acordeoanelor cu butoane, care la fel au o popularitate mare. Acestea pot fi găsite atât în mediul online contra plată sau gratis, cât și în bibliotecile spațiului rusesc, european, american etc.

În concluzie, putem reflecta următoarele idei: dezvoltarea competențelor muzical-interpretative va spori formarea unei personalități a elevilor, caracterizată printr-o sensibilitate estetică, capabilă să răspundă diversității și unicității copiilor ca și viitorul profesor de muzică.

În activitatea profesională, viitorii pedagogi muzicali ar trebui să-și orienteze activitatea asupra trei domenii prioritare:

- a) Activitatea didactică prin predarea disciplinelor;
- b) Activitatea metodică prin elaborarea materialelor de studiu;
- c) Activitatea artistică prin participarea la diferite manifestații culturale.

Profesorul de educație muzicală trebuie să aibă o atitudine profesională pentru a răspunde tuturor condițiilor, de schimbare, mai ales realității de azi, să identifice, să creeze, să exploreze noi oportunități de dezvoltare, iar cunoașterea instrumentului muzical (Acordeonul) va servi drept cheie de succes în cultivarea dragostei pentru Educația Muzicală.

Bibliografie:

1. BABII, Vladimir. *Studiul de organologie*. Chișinău, 2012. 262 p. ISBN978-9975-4346-5
2. CHIROȘCA, Dionisie., NEAMȚU, Petre. *Metodă de acordeon*. Chișinău: Hyperion, 1992. 284 p.
3. GAGIM, Ion. *Dicționar de muzică*. Chișinău: Ed. Știința, 2008. 220 p. ISBN978-9975-67-617-5
4. GAGIM, Ion. *Știința și arta educației muzicale*. Chișinău: Editura Arc, 2007. 224p. ISBN978-9975-61-423-8
5. HERMOSA, Gorka. *Cuaderno de Técnica para Acordeón: Enseñanzas Elementales de Música*. 55 p.
6. JOSÉ Luis Lorenzo Rodríguez. *Método fácil de acordeón*. Sistema para acordeón piano y bajos estándar. 10 p.
7. MARCOS, Tito. *Método de acordeón*. Web. Revisión: diciembre del 2011. 326 p.
8. БАСУРМАНОВ, А. *Самоучитель игры на баяне*. Переиздание. Москва: Советский композитор, 1989. 119 p.

9. БРАУДО, И. *Об органной и клавирной музыке*. Москва: Музыка, 1976. 215 p.
10. БУБЕН, В. П. *Теория и практика обучения игре на аккордеоне*. Минск: ВГПУ, 2006. 171 p.
11. ДВИЛЯНСКИЙ, М. *Самоучитель игры на аккордеоне*. Москва: Советский композитор, 1992. 119 p.
12. ЛУШНИКОВ, В. *Школа игры на аккордеоне*. Москва: Советский композитор, 1991. 193 p.
13. ЦЫПИН, Г.В. *Обучение игре на фортепиано*. Москва: Просвещение, 1984. 254 p.
14. IANCU, M., ROMEA, P. *Metoda de acordeon* [online] [citat 10.09. 2020]. Disponibil: <https://ru.scribd.com/doc/238566584/Metoda-de-Acordeon-Misu-Iancu-Petre-Romea>
15. HANON, L. C. *60 lecciones. Ejercizi Per Fisarmonica, Acordeon* [online] [citat 10.09. 2020]. Disponibil: <https://ru.scribd.com/doc/104046344/Hanon-60-Ejercizi-Per-Fisarmonica-Acordeon-Fisamonica-Accordion-Accordeon-by-Hanon>
16. GALLIANO, L. *Método de acordeón completa (libro/en Línea Audio)* [online] [citat 10.09. 2020]. Disponibil: <https://www.itm/Complete-Accordion-Method-Accordion-Lucien-Galliano-Richard-Galliano-Book-with-/163811878421>
17. БУБЕН, В. *Теория и практика обучения игре на аккордеоне*. БГПУ, 2005г.